

Materiały pomocnicze dla nauczyciela do przygotowania planu wynikowego dla klasy I liceum ogólnokształcącego i technikum

Uwaga: Treści z zakresu rozszerzonego zaznaczono na żółto. Tematy z zakresu rozszerzonego dodatkowo opatrzone literami **ZR**.

Material	Środki dydaktyczne GWO zamieszczone na stronie internetowej	Wymagania w podstawie programowej Uczeń:	Wymagania szczegółowe zoperacjonalizowane Uczeń:
WPROWADZENIE			
<u>podręcznik</u> W kręgu teorii literatury, s. 6		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3
<u>podręcznik</u> <u>Nauka o języku</u> W świecie znaków, s. 8 <u>Nauka o języku</u> W zależności od intencji, czyli o funkcjach językowych tekstów, s. 12	Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>W świecie znaków</u> – zdjęcie muralu Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>W zależności od intencji</u> – zad. 1, s. 14 – tabela – obraz Diega Velázquez <i>Śniadanie</i>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków II.3.1 zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt) II.3.2 rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną) II.3.3
STAROŻYTNOŚĆ			
Biblia <u>podręcznik</u> Tablica chronologiczna, s. 18 Biblia – księga ksiąg, s. 20	Karty pracy do epok Karta pracy 1 (krzyżówka) Karta pracy 2 (Czym jest Biblia?) Załączniki do podręcznika nauczycielskiego	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> sytuuje Biblię w starożytności rozdziela utwory fantastyczne, symboliczne, realistyczne podaje cechy psalmu rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu I.1.2

<p><u>Czytanie ze zrozumieniem.</u> Anna Świderkówna, <i>Rozmowy o Biblii</i>, s. 24</p> <p>Świadomość dobra i zła. Księga Rodzaju, s. 26 <u>Nawiązanie</u> Michał Anioł, <i>Grzech pierworodny i wygnanie z raju</i>, s. 29 Mark Twain, <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i>, s. 30</p> <p>O niezawinionym cierpieniu. <i>Księga Hioba</i>, s. 32 <u>Nawiązanie</u> Georges de La Tour, <i>Hiob</i> lub <i>Hiob wyszydzany przez żonę</i>, s. 38, Tadeusz Różewicz, <i>Hiob 1957</i>, s. 39</p> <p>Człowiek wobec marności. Księga Koheleta, s. 40</p>	<p><u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – zad. 1, s. 25 – klucz odpowiedzi i schemat punktowania</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Świadomość dobra i zła. Księga Rodzaju</u> – zad. 2, s. 28 – schemat – zad. 6, s. 29 – tabela – obrazy: <i>Wygnanie z raju</i> Masaccia oraz <i>Powrót syna marnotrawnego</i> Rembrandta</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>O niezawinionym cierpieniu. Księga Hioba</u> – reprodukcja plakatu do spektaklu: <i>Hiob</i> – <i>komedii metafizycznej</i> Mariusza Frasnowskiego</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 5 (Hiob)</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Człowiek wobec marności. Księga Koheleta</u> – obraz Hendricka Goltziusa <i>Quis Evadet</i> – utwór zespołu Lao Che <i>Bóg zapłać</i> (słowa) – wykorzystanie motywu <i>vanitas</i> w kulturze popularnej. Zdjęcia niektórych przedmiotów z kolekcji zatytułowanych <i>Vanitas</i> – posąg konny Marka Aureliusza – Kolumna Wielkiej Armii, plac Vendôme, Paryż</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3 • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 • rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi I.1.8 • rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej I.1.9 • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków artystycznych, znaczeniowych, składniowych i wersyfikacyjnych w utworze literackim • odczytuje treści biblijne na poziomie dosłownym i przenośnym • określa tematykę czytanych utworów • wyjaśnia tytuł czytanego utworu • wyjaśnia związek między tytułem a treścią utworu • charakteryzuje podmiot liryczny w utworze poetyckim • określa sposób budowania obrazów poetyckich w utworze • wymienia wartości w życiu człowieka wskazane przez Koheleta • wyjaśnia słowa Koheleta o marności • uzasadnia zdanie, że Księga Koheleta jest traktatem filozoficznym • omawia koncepcję szczęścia wg Koheleta • wskazuje w Księdze Koheleta pytania retoryczne • opisuje postacie przedstawione na obrazie Gustawa Klimta • wymienia i charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim • charakteryzuje narratora w utworze epickim • określa stosunek narratora do bohaterów w utworze epickim • omawia rodzaje filmów i konwencje filmowe • wymienia elementy języka filmowego • charakteryzuje rodzaje planu filmowego • omawia pojęcia: montaż, perspektywa, scenografia i inne • odnajduje w utworze wartości uniwersalne
--	--	--	---

<p>Człowiek wobec Boga w psalmach, s. 50 <u>Nawiązanie</u> Roman Brandstaetter, <i>Psalm o przypowieściach</i>, s. 54</p> <p>Jak zrozumieć Apokalipsę?, s. 55 <u>Nawiązanie</u> Andrzej Stasiuk, <i>Władek</i>, s. 62</p> <p>Film jako tekst kultury. <u>Infografika</u>, s. 64 Wiara w życiu człowieka. <i>Dekalog</i> Krzysztofa Kieślowskiego, s. 66</p> <p>Biblia – podsumowanie, s. 68</p>	<p>Karty pracy do epok <u>Karta pracy 4 (List do Koryntian)</u> – zadania otwarte poświęcone analizie I Listu św. Pawła do Koryntian, wskazujące na podobieństwa i różnice pomiędzy przytoczonymi utworami</p> <p>SłuchApka <i>Księga Koheleta</i> (fragmenty), s. 40 Aplikacja dla uczniów i nauczycieli do pobrania ze strony www.sluchapka.gwo.pl</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Człowiek wobec Boga w psalmach</u> – reprodukcja obrazu Leona Bonnata <i>Hiob</i> – oraz schemat ilustrujący wertykalizm – do analizy Psalmu 130 (zad. 1, s. 52)</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Film jako tekst kultury</u> – zdjęcia przybliżające pojęcie perspektywy oraz materiały pomocnicze do analizy filmu <i>Pancer-nik Potiomkin</i></p> <p>Karty pracy do form wypowiedzi Recenzja</p> <p>Sprawdziany do epok Biblia – księga ksiąg</p>		<ul style="list-style-type: none"> • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne I.1.12 • przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej I.1.13 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny I.1.14 • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w utworach dominujące motywy • dostrzega powtarzalność motywów biblijnych w utworach będących nawiązaniem lub kontynuacją • porównuje ze sobą utwory literackie różnych epok, określa podobieństwa i różnice • określa rolę Biblii w tworzeniu znaczeń uniwersalnych • dostrzega rolę Biblii w budowaniu własnego systemu wartości • przedstawia swoją interpretację utworu literackiego • cytuje fragmenty tekstu w celu uzasadnienia swojego zdania • podaje podstawowe wiadomości na temat Biblii (pochodzenie, budowa, Stary i Nowy Testament, księgi biblijne, gatunki biblijne, języki Biblii, Pięcioksiąg Mojżeszowy, rozdziały i wersety) • wymienia najważniejsze księgi Starego Testamentu, postaci bohaterów biblijnych oraz najważniejsze biblijne motywy • wyjaśnia, na czym polega religijna i kulturotwórcza rola Biblii • wymienia sposoby odczytywania Biblii (jako księgi świętej, jako dzieła zawierającego sens moralny, jako tekstu kultury) • streszcza biblijny opis stworzenia świata i człowieka oraz wygnanie pierwszych ludzi z raju • odczytuje biblijny opis stworzenia świata jako hymn na cześć Wszechmogącego; porównuje go z mitologiczną kosmogonią • poprawnie używa pojęć: politeizm, monoteizm
---	--	--	---	--

Karty pracy do epok

Karta pracy 3 (frazeologia)

Karta pracy 6 (Problem czasu w Biblii)

Karta pracy 7 (serial biblijny)

Klucze do obrazów

– Hieronim Bosch, *Wędrowiec*

– Pieter Bruegel, *Wieża Babel*

– William Blake, *Stworzenie świata*

– Jerzy Duda-Gracz, *Babel 2*

Labirynty wiedzy

– Hans Memling, *Sąd Ostateczny*, 1467–1471

- podaje podstawowe wiadomości o Księdze Psalmów (m.in. na temat jej autorstwa)
- wymienia podstawowe rodzaje psalmów
- rozpoznaje rodzaj wskazanego psalmu
- interpretuje psalmy biblijne jako uniwersalną opowieść o relacjach między człowiekiem a Bogiem
- określa obraz Boga przedstawiony w psalmach, wskazując zastosowane środki językowe (np. porównania, epitety, symbole)
- podaje najważniejsze przekłady psalmów na język polski
- opowiada historię Hioba
- podejmuje próby samodzielnego odczytania sensów czytanej opowieści
- formułuje własne sądy i opinie, uzasadnia je
- tworzy samodzielne wypowiedzi argumentacyjne (stawia tezę i dobiera argumenty, odwołując się do czytanych tekstów)
- czyta ze zrozumieniem eseistyczny tekst popularnonaukowy; wykorzystuje zawarte w nim informacje do interpretacji opowieści biblijnej
- snuje własne refleksje na temat cierpienia i wiary oraz związanych z nimi tekstów w wypowiedzi pisemnej
- opisuje styl biblijny
- wymienia charakterystyczne cechy i typowe środki stylu biblijnego
- wskazuje charakterystyczne obrazy i symbole, odczytuje ich symboliczny sens (korzysta ze słowników i leksykonów, również tych on-line)

		<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych I.2.1 • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje fragmenty utworów literackich • wyjaśnia główną myśl utworu • omawia wrażenia wywołane odbiorem dzieła sztuki • odczytuje elementy obrazu • uzupełnia informacje o tekście • analizuje formę wypowiedzi podmiotu lirycznego • określa tematykę utworu literackiego • określa tematykę dzieła sztuki • wyraża główną myśl utworu • porządkuje informacje od najważniejszych do najmniej istotnych • opowiada, czego dowiedział się z przeczytanego tekstu naukowego lub publicystycznego • określa, jaka jest główna myśl utworu literackiego • określa strukturę utworu
		<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4 • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź na określony temat • prowadzi kulturalną dyskusję • rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu
		<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie III.2.1 • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki III.2.2 • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie ze świadomością funkcji tekstu • redaguje wypowiedź o charakterze argumentacyjnym

			<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca III.2.5 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9 	
		IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach IV.2 • dokonuje krytycznej selekcji źródeł IV.5 • posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi, także w wersji on-line IV.7 • gromadzi i przetwarza informacje IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcionuje materiał • dobiera materiały do swoich wypowiedzi, hierarchizując je • korzysta ze słowników ogólnych i specjalistycznych w wersji tradycyjnej i on-line • gromadzi informacje dotyczące danej dziedziny wiedzy czy zagadnienia
<p>Antyk greckorzymski <u>podręcznik</u> Antyk greckorzymski. O epoce, s. 70 <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> Umberto Eco <i>Historia piękna</i>, s. 78</p> <p><u>Sztuka pisania</u>. Streszczenie, s. 80</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – fragment podręcznika – klucz odpowiedzi i schemat punktowania do zad. 1–9 s. 79.</p> <p>Karty pracy do form wypowiedzi Streszczenie</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze I.1.1 • rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu I.1.2 • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • zna ramy czasowe starożytności • umieszcza utwór antyczny w odpowiedniej epoce • czyta ze zrozumieniem tekst popularnonaukowy • określa tematykę przeczytanego tekstu • podaje przyczyny rozwoju sztuki w okresie Peryklesa • wskazuje różnice między sztuką egipską a grecką • definiuje pojęcie <i>kalokagatia</i> • charakteryzuje ideał państwa wg Platona • podaje, jakie grupy społeczne wymienia Platon

<p>Klasycy ideal piękna. Poliklet <i>Doryforos</i>, s. 81</p> <p>Drogi greckiej filozofii. Sokrates i Platon, s. 82 Platon, <i>Obrona Sokratesa</i>, s. 83 Platon, <i>Państwo</i>, s. 88</p> <p>Co wpływa na dobrą organizację państwa? Platon, <i>Państwo</i>, s. 90, <u>Nawiązanie</u> Józef Tischner, <i>Kłamstwo polityczne</i>, s. 93</p> <p>Jak przemawiać skutecznie? Retoryka Arystotelesa, s. 95</p> <p><u>Nauka o języku</u> Retoryka – sztuka przemawiania, s. 98 <u>Nawiązanie</u> Przemówienie Józefa Becka, s. 101</p> <p>Czy warto być buntownikiem?</p>	<p><u>Klasycy ideal piękna</u> – zdjęcie rzeźby Polikleta <i>Doryforos</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Drogi greckiej filozofii</u> – wiersz <i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie</i> C.K. Norwida – rzeźby Sokratesa dłuta Stanisława Nieczwołowa – tabela do zad. 2., s. 89</p> <p>SluchApka Platon, <i>Obrona Sokratesa</i> (fragmenty), s. 40</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Co wpływa na dobrą organizację państwa?</u> – wiersza <i>Utopia</i> Wisławy Szymborskiej – różne interpretacje obrazu <i>Stańczyk</i> Jana Matejki</p> <p>SluchApka Józef Tischner, <i>Kłamstwo polityczne</i> (fragmenty)</p> <p>SluchApka Józef Beck <i>Przemówienie Józefa Becka</i>, s. 101</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czy warto być buntownikiem</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbole; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos i groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter I.1.6 • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej I.1.7 • rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi I.1.8 • rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej I.1.9 • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę przedstawioną przez Platona w swoim dziele • określa, w jakim stopniu projekt Platona jest utopijny • wymienia wady i zalety państwa Platona • porównuje rolę współczesnego filozofa z filozofami u Platona i Tischnera • wyjaśnia znaczenia metafor w tekście Tischnera • określa, o jakiej prawdzie mówią Platon i Tischner • określa cel analiz politycznych u Platona i Tischnera • czyta ze zrozumieniem tekst Arystotelesa • wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter mowy • określa typy mowy i wymienia ich cechy • podaje cechy ody, eposu, tragedii antycznej • rozpoznaje w utworze i nazywa środki artystyczne, znaczeniowe, składniowe i wersyfikacyjne • określa funkcję środków artystycznych, znaczeniowych, składniowych i wersyfikacyjnych w utworze literackim • odczytuje treści mitologiczne na poziomie dosłownym i przenośnym • określa tematykę czytanych utworów • wyjaśnia tytuł czytanego utworu • wyjaśnia związek między tytułem a treścią utworu • charakteryzuje podmiot liryczny w utworze poetyckim • określa sposób budowania obrazów poetyckich w utworze
---	--	---	---

<p>Wokół Prometeusza, s. 104 Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, s. 104 Ajschylos, <i>Prometeusz w okowach</i>, s. 106 <u>Nawiązanie</u> Arnold Bocklin, <i>Prometeusz</i>, s. 110</p> <p>„Los jest jego własnością, kamień jego kamieniem”. Mit o Syzyfie, s. 111 Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, s. 111 <u>Nawiązanie</u> Albert Camus, <i>Mit Syzyfa</i>, s. 113 Nikolai Burdykin, <i>Syzyf</i>, s. 115</p> <p>„I swoim śpiewem oczarował wszystkich!”. Mit o Orfeuszu i Eurydyce, s. 116 Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, s. 116 Owidiusz, <i>Metamorfozy</i>, s. 118 <u>Nawiązanie</u> Peter Paul Rubens, <i>Orfeusz i Eurydyka</i>, s. 120 Zbigniew Herbert, <i>H.E.O.</i>, s. 120</p>	<p>– mapa myśli poświęconą Prometeuszowi i Zeusowi – reprodukcja obrazu <i>Polski Prometeusz</i> Horacego Verneta – reprodukcja obrazu <i>Prometeusz</i> Gustave’a Moreau – wiersz <i>Strofa o Prometeuszu</i> Kazimierza Wierzyńskiego (materiały te można wykorzystać do analizy porównawczej dzieła malarskiego i literackiego)</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Los jest jego własnością</u> – zadanie nawiązujące do zad. 1, s. 112 (tekst z lukami, odnoszący się do zagadnienia plotkowania) – rysunek Wiesława Lipeckiego o Syzyfie do s. 112 – kreatywny rysunek Bartłomieja Brosza nawiązujący do postawy Syzyfa w rzeczywistości szkolnej – zdjęcie wrocławskich krasnali – Syzyfków</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>I swoim śpiewem oczarował wszystkich</u> – fragment książki Józefa Wittlina <i>Orfeusz w piekle XX wieku</i> (można omówić w trakcie analizowania mitu o Orfeuszu i Eurydyce zad. 4, s. 117) – reprodukcja obrazu Gregoria Lazzariniego <i>Orfeusz i Menady</i> (zad. 1 s. 119, które dotyczy literackiego opisu bachantek, warto zestawzić z ich malarskim przedstawieniem) – tabela z zad. 2, s. 119 – reprodukcja plakatu Adama Żebrowskiego do <i>Orfeusza i Eurydyki</i>, przedstawienia wystawianego przez Operę Wrocławską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne I.1.12 • przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej I.1.13 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczno-literacki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny I.1.14 • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim • charakteryzuje narratora w utworze epickim • określa stosunek narratora do bohaterów w utworze epickim • odnajduje w utworze wartości uniwersalne • odnajduje w utworach dominujące motywy • dostrzega powtarzalność motywów antycznych w utworach będących nawiązaniem lub kontynuacją • porównuje ze sobą utwory literackie różnych epok, określa podobieństwa i różnice • określa rolę literatury antycznej w tworzeniu znaczeń uniwersalnych • dostrzega rolę filozofii greckiej w budowaniu własnego systemu wartości • przedstawia swoją interpretację utworu literackiego • cytuje fragmenty tekstu w celu uzasadnienia swojego zdania • przedstawia okres klasyczny jako szczyt rozwoju kultury greckiej • wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej i rzymskiej • wskazuje eposy Homera jako początki literatury; określa ich tematykę, podaje najważniejsze cechy • wymienia bohaterów wojny trojańskiej; charakteryzuje najważniejszych z nich • wymienia i opowiada wybrane zdarzenia z wojny trojańskiej i przygody Odyszeusza • wyjaśnia termin: porównanie homeryckie (na przykładach)
--	--	--	---

<p>Narcyz – o człowieku, który kochał samego siebie, s. 122 Robert Graves, <i>Narcyz</i>, s. 128 <u>Nawiązanie</u> Pierre & Gilles, <i>Narcisse</i>, s. 124</p>	<p>SluchApka Zbigniew Herbert <i>H.E.O.</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Narcyz</u> – ilustracja Pawła Kuczyńskiego <i>Confession</i> – karta pracy z kwestionariuszem charakteryzującym Narcyza</p>			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy herosa greckiego (np. na przykładzie Achillesa) • wyjaśnia pojęcie mitu, podaje przykłady mitów • podaje cechy mitu jako opowieści dawnych ludów • wymienia podstawowe rodzaje mitów • opowiada, jak wg mitologii greckiej powstał świat, bogowie, ludzie • przedstawia „genealogię” bogów greckich • wskazuje najważniejszych bogów greckich, określa, czym się zajmowali i jakie były ich cechy • określa cechy ludzkie i „nadludzkie” bogów • omawia funkcje mitów • na podstawie poznanych mitów wskazuje archetypy i toposy ważne dla kultury europejskiej (np. topos labiryntu, wędrowni, Arkadii, archetyp władcy, społecznika, wojownika, matki itp.) • określa kulturotwórczą rolę mitów w Europie • wymienia ważne dla starożytnych wartości, które wpisane są w opowieści mityczne • czyta ze zrozumieniem fragment literatury naukowej; znajduje w nim potrzebne informacje • w czytanej tekście informacyjnym wyróżnia argumenty, kluczowe pojęcia • w czytanej tekście wskazuje obecność toposu antycznego; wyjaśnia jego znaczenie • interpretuje szczegółowo fragmenty tragedii • omawia początki teatru greckiego • wymienia cechy tragedii antycznej
<p>Przyczyny wojny trojańskiej, s. 125 Jan Parandowski, <i>Mit o wojnie trojańskiej</i>, s. 126</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Przyczyny wojny trojańskiej</u> – zapisane wydarzenia z życia Parysa – mapa opowiadania, która zastępuje tradycyjny zapis planu wydarzeń</p>			
<p><u>Homer <i>Iliada</i></u> s. 129</p>	<p>Karty pracy do epok Karta pracy 4 (<i>Iliada</i>)</p>			
<p>Walka na śmierć i życie – pojedynek Achillesa z Hektorem, s. 132</p>	<p>SluchApka <i>Iliada. Księga I</i> (fragmenty), s. 132, <i>Iliada. Księga XXII</i> (fragmenty), s. 133, <i>Iliada. Księga XXIV</i> (fragmenty), s. 136</p>			
<p>Czy można dojść do porozumienia z wrogiem?, s. 136</p>				
<p>ZR Homer <u><i>Odyseja</i></u> s. 139</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Homer <i>Odyseja</i></u> – schemat <u><i>Tymczasem na Itace</i></u></p>			
<p>W drodze do Itaki, s. 140 <u>Nawiązanie</u> Konstantinos Kawafis, <i>Itaka</i>, s. 147</p>	<p>– zdjęcie rzeźby oczekującej Penelopy Antoine’a Bourdelle’a</p> <p>Karty pracy do epok Konstantinos Kawafis, <i>Itaka</i> – ćwiczenia do analizy wiersza</p>			

<p>Tymczasem na Itace, s. 148 <u>Nawiązanie</u> Margaret Atwood, <i>Penelopiada</i>, s. 150</p> <p>Początki teatru. <u>Infografika</u>, s. 152 Cechy tragedii antycznej, s. 154</p> <p>Arystoteles, <i>Poetyka</i>, s. 155</p> <p>Teatr grecki. <u>Infografika</u>, s. 158</p> <p>O nieuchronności fatum. Mit o rodzinie Labdakidów, s. 159 Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, s. 159</p> <p><u>lektura: Sofokles, Antygona</u>, s. 162</p> <p>Między rozsądkiem a miłością, lękiem a odwagą, s. 163</p>	<p>SluchApka Homer <i>Odyseja. Pieśń IX</i> (fragmenty), s. 140 Homer <i>Odyseja. Pieśń II</i> (fragmenty), s. 148</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Początki teatru</u> – reprodukcja obrazu Petera Rubensa <i>Bachanalia</i></p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 1 (Teatr grecki)</p> <p>Karty pracy do form wypowiedzi Recenzja</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>O nieuchronności fatum</u> – tabela do zad. 2, s. 161</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Między rozsądkiem a miłością</u> – karta pracy – porównanie postaw i przekonań Antygony i Ismeny na podstawie <i>Prologu</i> dramatu Sofoklesa wraz z przykładowymi uzupełnieniami <u>Nieposłuszeństwo obywatelskie Antygony</u> – tabela do zad. 2, s.165</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych I.2.1 • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację I.2.2 • charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki I.2.4 • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki I.2.5 • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej I.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z tragedią antyczną (tragedia, tragizm, <i>hamartia</i>) • omawia budowę tragedii antycznej • wyjaśnia, na czym polegała zasada trzech jedności • omawia budowę gmachu teatralnego w starożytnej Grecji • określa problematykę tragedii antycznej • wyjaśnia, na czym polega tragizm sytuacji bohaterów <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega umowność sztuki teatralnej • wymienia i charakteryzuje podstawowe elementy języka teatru (tekst, ekspresja ciała, wygląd sceny, wygląd, dźwięki) • porządkuje informacje od najważniejszych do najmniej istotnych • opowiada, czego dowiedział się z przeczytanego tekstu naukowego lub publicystycznego • określa, jaka jest główna myśl utworu literackiego • określa strukturę utworu • dostrzega i nazywa typ argumentacji • wymienia rekwizyty teatralne i je opisuje • dostrzega wpływ antycznych koncepcji filozoficznych na utwory literackie • określa wpływ dzieł antycznych, motywów mitologicznych na literaturę i sztukę współczesną • cytuje fragmenty utworów literackich • wyjaśnia główną myśl utworu • omawia wrażenia wywołane odbiorem dzieła sztuki • odczytuje elementy obrazu • uzupełnia informacje o tekście
--	---	--	--	--

<p>„Współkochać przyszłam, nie wspólnienawidzić”. Spór Antygony z Kreonem, s. 165</p>	<p><u>Jakim władcą jest Kreon</u> – tabela do zad. 7, s. 171</p> <p>Scenariusze do lektur – cykl scenariuszy poświęconych tragedii Sofoklesa <i>Antygona</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje formę wypowiedzi podmiotu lirycznego • określa tematykę utworu literackiego • określa tematykę dzieła sztuki • wyraża główną myśl utworu
<p>Jakim władcą jest Kreon?, s. 168 <u>Nawiązanie</u> Kazimiera Hłakowiczówna, <i>Antygono, patronko sióstr</i>, s. 173</p>	<p>Sprawdziany do lektur – test ze znajomości lektury przed omawianiem – sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach z kluczem odpowiedzi</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym II.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy • podaje znaczenie biblizmów, mitologizmów, sentencji, przysłów i aforyzmów • używa biblizmów, mitologizmów, sentencji, przysłów i aforyzmów zgodnie z ich znaczeniem • wyjaśnia znaczenie mitologicznych związków frazeologicznych • wyjaśnia pochodzące z mitów greckich związki frazeologiczne utrwalone w języku polskim • wyjaśnia, czym jest frazeologizm • rozpoznaje frazeologizmy (w tekście) • wymienia najważniejsze źródła frazeologizmów (mity greckie, Biblia, literatura) • podaje i wyjaśnia znane frazeologizmy wywodzące się z mitologii i Biblii • stosuje w tekście frazeologizmy (wywodzące się z mitologii greckiej)
<p><u>Sztuka pisania.</u> Rozprawka, s. 174</p>	<p>Karty pracy do form wypowiedzi Rozprawka</p>			
<p><u>lektura uzupełniająca:</u> <u>Sofokles, Król Edyp</u>, s. 182</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Sofokles Król Edyp</u> – karta pracy do realizacji tematu: W niewoli niemówienia. Tejrezjasz kontra Edyp <u>Niežnośna lekkość bytu</u> – karta pracy dla klas, które omawiały <i>Króla Edypa</i> w całości w zestawieniu z utworem Milana Kundery</p>			
<p>Trudna droga do prawdy, s. 181 <u>Nawiązanie</u> Milan Kundera, <i>Niežnośna lekkość bytu</i>, s. 187</p>	<p>Scenariusze do lektur – cykl scenariuszy poświęconych tragedii Sofoklesa <i>Król Edyp</i> – test ze znajomości lektury przed omawianiem</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły <i>nie</i> oraz partykuły <i>-bym, -byś, -by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji, -ii, -i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-, bez-, wes-, wz-, ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>q, ę</i>) oraz połączeń <i>om, on, em, en</i>; pisowni skrótów i skrótowców II.4.1 • wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły <i>nie</i> oraz partykuły <i>-bym, -byś, -by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji, -ii, -i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-, bez-, wes-, wz-, ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>q, ę</i>) oraz połączeń <i>om, on, em, en</i>; pisowni skrótów i skrótowców • stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych i całej wypowiedzi w celu uwypuklenia sensu zdania i wypowiedzi
<p>Na co patrzeć w teatrze. <u>Infografika</u>, s. 190</p>	<p>Karty pracy do epok Karta pracy 5 (krzyżówka) dotycząca tragedii greckiej</p>			
<p>Recepta na życie szczęśliwe. Twórczość Horacego, s. 205</p>	<p>SluchApka Horacy, <i>O co poeta prosi Apollina</i>, s. 206, Horacy, <i>Do młodzieży</i> (fragmenty), s. 207, Horacy, <i>Do mecenasa</i>, s. 208,</p>			

<p>Sława i wieczna pamięć. <i>Wybudowałem pomnik...</i> Horacego, s. 211</p>	<p>Horacy <i>Wybudowałem pomnik</i>, s. 212</p>		<p>sensów redagowanego przez siebie tekstu II.4.2</p>	
<p><u>Nauka o języku</u> Jaką wiedzę o świecie kryją frazeologizmy? s. 214</p>	<p>Karty pracy do epok Horacy, <i>Do Leukonoe</i></p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych III.1.1 • rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa) III.1.3 • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4 • rozróżnia typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>) III.1.5 • rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach III.1.6 • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i nazywa typ argumentacji • określa budowę wypowiedzi retorycznej • redaguje rozprawkę • formułuje argumenty do podanej tezy • formułuje tezę do tekstu • analizuje sposób budowania argumentacji • rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu • rozróżnia argumenty merytoryczne i pozamerytoryczne • znajduje i wymienia argumenty użyte w wypowiedzi argumentacyjnej • określa, na czym polega logika tekstu oraz tok rozumowania w wypowiedzi argumentacyjnej • prowadzi kulturalną dyskusję
<p>Podsumowanie. Antyk grecko-rzymski, s. 218</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Jaką wiedzę o świecie kryją frazeologizmy?</u> – tabela</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie III.2.1 • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki III.2.2 • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje streszczenie tekstu wg wskazówek z podręcznika, a następnie dokonuje jego starannej redakcji • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie z uwzględnieniem zasad retoryki i świadomością funkcji tekstu • redaguje wypowiedź na określony temat • redaguje rozprawkę
	<p>Sprawdzian do epoki</p>			
	<p>Karty pracy do epok Karta pracy 2 (Marek Aureliusz, <i>Rozmyślenia</i>), Karty pracy 3 (Safona) Karta pracy 6 (różne ćwiczenia)</p>			
	<p>Scenariusze do lektur – cykl scenariuszy poświęconych mitologii rzymskiej</p>			
	<p>Labirynty wiedzy – Pieter Bruegel Starszy, <i>Upadek Ikara</i>, ok. 1555–1560</p>			
	<p>Klucze do obrazów – Apollodoros z Damaszku, <i>Kolumna Trajana</i></p>			
	<p>Karty pracy do matury – Potęga mitu – Wisława Szymborska <i>W rzece Heraklita</i> Halina Poświatowska <i>koniugacja</i></p>			

			<p>referat, definicja, notatka syntetyzująca III.2.5</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi III.2.6 • tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym III.2.7 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • wygłasza wypowiedź argumentacyjną • wygłasza własną propozycję odczytania tekstu kultury i ją uzasadnia • zabiera głos w klasowej dyskusji • tworzy samodzielne wypowiedzi argumentacyjne • wskazuje motywy decyzji bohaterów, wypowiada swoje oceny i opinie na temat etycznej strony ich wyborów • w swoich wypowiedziach poprawnie używa określeń: <i>mojra</i>, <i>fatum</i>, <i>wina tragiczna</i> (<i>hamartia</i>), <i>konflikt tragiczny</i>, <i>wybór tragiczny</i>, <i>ironia tragiczna</i> • swoimi słowami wyjaśnia, na czym polegała antyczna koncepcja tragizmu • przedstawia przebieg wydarzeń ukazanych w przeczytanej tragedii (streszcza utwór) • streszcza wybrane mity
		IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach IV.2 • dokonuje krytycznej selekcji źródeł IV.5 • gromadzi i przetwarza informacje IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje materiał • dobiera materiały do swoich wypowiedzi, hierarchizując je • gromadzi informacje dotyczące danej dziedziny wiedzy czy zagadnienia
ŚREDNIOWIECZE				
<p><u>podręcznik</u> Średniowiecze. <u>Tablica</u> <u>chronologiczna</u> s. 222 O epoce, s. 224 <u>Czytanie ze</u> <u>rozumieniem</u>. Jacques Le Goff,</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – s. 232 z podręcznika plus klucz odpowiedzi i schemat punktowania</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 1 (cechy epoki) Karta pracy 2 (termin) Karta pracy 3 (C. S. Lewis, <i>Sytuacja średniowiecza</i>)</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans I.1.1 • rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu I.1.2 • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej 	<ul style="list-style-type: none"> • umieszcza utwór w odpowiedniej epoce • objaśnia etymologię nazwy epoki i wymienia najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • analizuje specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • podaje cechy planktu i pieśni średniowiecznej

<p>Symboliczne pojmowanie świata, s. 231</p> <p><u>Sztuka pisania.</u> Notatka syntetyzująca, s. 233</p> <p>„I oto nadejdzie dzień Jego gniewu”. Hans Memling, <i>Sąd Ostateczny</i>, s. 234</p> <p>Katedra jako obraz świata duchowego. <u>Infografika</u>, s. 244</p> <p>Ile twarzy ma śmierć? <i>Rozmowa mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>, s. 246 <u>Nawiązanie</u> Pieter Bruegel <i>Triumf śmierci</i>, s. 252, Miron Białoszewski, <i>Wywiad</i>, s. 253</p> <p>Wizerunek średniowiecznego rycerza, s. 254, Rycerz doskonały. <i>Pieśń o Rolandzie</i></p>	<p>Pomosty – <i>Grupa Laokoona i Pieta z Lubięża</i></p> <p>Karta pracy do form wypowiedzi Notatka syntetyzująca</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>I oto nadejdzie...</u> – reprodukcja Hansa Memlinga <i>Sąd Ostateczny</i> (tryptyk i część środkowa) – Nikodem Pręgowski, plakat wyróżniony w konkursie Muzeum Narodowego w Gdańsku z okazji Roku Hansa Memlinga – Piotr Szwabe, mural na gdańskiej Zaspie nawiązujący do dzieła Hansa Memlinga</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Katedra jako obraz...</u> – wiersz Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Ile twarzy ma śmierć?</u> – Bernt Notke, <i>Taniec śmierci</i> – Oskar Dawicki, <i>Koniec świata przez pomyłkę (Armagedon). Nekrologi 2004, 2004</i> – <i>Taniec śmierci</i>, k. XVII w., kościół św. Bernarda, Kraków – Nagrobki z Cimitirul Vesel (Wesołego Cmentarza) wokół cerkwi w wiosce Sâpânta, Rumunia – wiersz Wisławy Szymborskiej <i>O śmierci bez przesady</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Wizerunek średniowiecznego rycerza</u> – kartki z rysunkiem rycerza</p>	<p>oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbole; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos i groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter I.1.6 wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej I.1.7 rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi I.1.8 rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej I.1.9 rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w utworze i nazywa środki artystyczne, znaczeniowe, składniowe i wersyfikacyjne określa funkcję środków artystycznych, znaczeniowych, składniowych i wersyfikacyjnych w utworze literackim na podstawie obrazów podaje cechy stylu gotyckiego i wyjaśnia, czemu miały służyć określa tematykę czytanych utworów wyjaśnia tytuł czytanego utworu wyjaśnia związek między tytułem a treścią utworu charakteryzuje podmiot liryczny w utworze poetyckim określa sposób budowania obrazów poetyckich w utworze wymienia i charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim charakteryzuje narratora w utworze epickim określa stosunek narratora do bohaterów w utworze epickim odnajduje w utworze wartości uniwersalne odnajduje w utworach dominujące motywy dostrzega powtarzalność motywów średniowiecznych w utworach będących nawiązaniem lub kontynuacją porównuje ze sobą utwory literackie różnych epok, określa podobieństwa i różnice określa rolę literatury średniowiecznej w tworzeniu znaczeń uniwersalnych dostrzega rolę filozofii średniowiecznej w budowaniu własnego systemu wartości
---	--	--	---

<p>(fragmenty), s. 255</p>	<p>– wiersz Wisławy Szymborskiej <i>Miniatura średniowieczna</i> – <i>Bardzo bogate godzinki księcia de Berry</i> (maj), XVI w.</p> <p>Karty pracy do epok Wisława Szymborska <i>Miniatura średniowieczna</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Rycerz doskonały</u> – plakat do filmu <i>Gwiezdne wojny. Przebudzenie mocy</i> – esej Jana Kotta <i>O jednej śmierci</i> – reprodukcja obrazu Hieronima Boscha <i>Śmierć</i></p>		<p>w tworzeniu znaczeń uniwersalnych I.1.10</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne I.1.12 • przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej I.1.13 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny I.1.14 • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia swoją interpretację utworu literackiego • cytuje fragmenty tekstu w celu uzasadnienia swojego zdania • określa budowę wypowiedzi retorycznej • wymienia średniowieczne wzorce osobowe • charakteryzuje średniowieczny ideał ascety, rycerza, władcy • omawia średniowieczny uniwersalizm i teocentryzm • wyjaśnia i ilustruje przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omawia alegorię i podaje jej przykłady • wymienia podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego oraz podaje ich przykłady w sztuce polskiej i europejskiej • czyta ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • rozpoznaje podmiot liryczny oraz adresata utworu • odnajduje w treści <i>Bogurodzicy</i> motywy <i>deesis</i> • omawia kompozycję utworu • czyta ze zrozumieniem <i>Lament świętokrzyski</i> • wskazuje archaizmy leksykalne i fleksyjne • rozpoznaje w wierszu motyw <i>Stabat Mater</i> • określa sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • charakteryzuje Maryję jako matkę • czyta ze zrozumieniem <i>Rozmowę Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> • opisuje obraz śmierci przedstawiony w utworze i posługuje się przy tym terminem <i>alegoria</i>
<p>Racje serca wobec powinności rycerskich. <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty), s. 260 <u>Nawiązanie</u> Henryk Sienkiewicz, <i>Ogniem i mieczem</i>, s. 264</p>	<p>Scenariusze do lektur – cykl 2 scenariuszy do tekstu <i>Pieśń o Rolandzie</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Racje serca</u> – afisz Adama Świerżewskiego do operowej wersji <i>Tristana i Izoldy</i> – obraz Johanna Vermeera <i>Dama i dwóch panów</i></p>			
<p><u>film</u> <i>Braveheart</i>, reż. Mel Gibson, <u>podręcznik</u> Etos rycerski – anachronizm czy źródło inspiracji? <i>Braveheart</i> Mela Gibsona, s. 266</p>				
<p>Kto pisze historię? Średniowieczna historiografia, s. 268</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Kto pisze historię?</u> – tabela do wypełnienia przez uczniów</p>			

<p>Na szczytach ziemskiej hierarchii. Średniowieczny ideał władcy, s. 273 <u>Nawiązanie</u> Ewa Lipska, <i>Egzamin</i>, s. 279</p>				<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w przeczytanym fragmencie motyw <i>danse macabre</i> • na podstawie lektury omawia światopogląd ludzi średniowiecza • wyjaśnia przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • wymienia tytuły europejskich eposów rycerskich • analizuje etos rycerza • formułuje zasady miłości rycerskiej
<p>Dobra i zła śmierć w średniowieczu, s. 287 <u>Nawiązanie</u> Sztuka dobrego umierania, s. 290</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Dobra i zła śmierć w średniowieczu</u> – wiersz Wisławy Szymborskiej <i>Nagrobek</i> i jego wersja z lukami</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 5 (<i>danse macabre</i>)</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych I.2.1 • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację I.2.2 • charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki I.2.4 • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki I.2.5 • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej I.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje od najważniejszych do najmniej istotnych • opowiada, czego dowiedział się z przeczytanego tekstu naukowego lub publicystycznego • określa, jaka jest główna myśl utworu literackiego • określa strukturę utworu • dostrzega i nazywa typ argumentacji • wyjaśnia pojęcia: <i>asceza</i>, <i>ars moriendi</i>, <i>taniec śmierci</i>, literatura parenetyczna • wyjaśnia, jaki wpływ wywarła religia na rozwój sztuki teatralnej • określa wpływ dzieł średniowiecznych na literaturę i sztukę współczesną • cytuje fragmenty utworów literackich • wyjaśnia główną myśl utworu • omawia wrażenia wywołane odbiorem dzieła sztuki • odczytuje elementy obrazu • uzupełnia informacje o tekście • analizuje formę wypowiedzi podmiotu lirycznego • określa tematykę utworu literackiego • określa tematykę dzieła sztuki • analizuje średniowieczne dzieło sztuki, biorąc pod uwagę kontekst historyczny i kulturowy
<p>Na początku była... <i>Bogurodzica</i>, s. 297 <u>Nawiązanie</u> Juliusz Słowacki, <i>Hymn</i>, s. 301 <u>Nauka o języku</u> Archaiczność języka <i>Bogurodzicy</i>, s. 302</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Na początku była...</u> – mozaika z grupą <i>deesis</i> w kościele Hagia Sophia, XIII w., Stambuł – tekst wiersza Juliusza Słowackiego <i>Hymn</i></p> <p>SluchApka <i>Bogurodzica</i>, s. 298</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 4 (<i>Bogurodzica</i>) Miron Białoszewski, <i>Stara pieśń na Binnarową</i></p>			
<p>Skarga matki w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>, s. 303 <u>Nawiązanie</u></p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Skarga matki</u> – schemat do graficznej formy pracy z tekstem <i>Lamentu świętokrzyskiego</i></p>			

<p>Józef Wittlin, <i>Stabat Mater</i>, s. 306</p>	<p>– fragmenty tekstów nabożeństwa pasyjnego gorzkich żali, – <i>Zdjęcie z roku 2012</i>, prezentujące współczesną wersję piety – reprodukcja rzeźby niemieckiej artystki Käthe Kollwitz <i>Ofiary wojny</i> – tabela pomocnicza do analizy wiersza Józefa Wittlina <i>Stabat Mater</i></p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi II.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża główną myśl utworu tworzy wypowiedzi, wykorzystując wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni analizuje teksty pod względem składniowym, słowotwórczym i frazeologicznym
<p><u>Nauka o języku</u> ZR Językowe tajemnice średniowiecznych tekstów. Zmiany w języku polskim, s. 307, 310</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Językowe tajemnice...</u> – tabele do zad. 1, 2 s. 312</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróznicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym II.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie zabytków języka polskiego określa zmiany, jakie zachodziły w języku polskim na przestrzeni wieków omawia uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego omawia pochodzenie języka polskiego wymienia i charakteryzuje zabytki języka polskiego charakteryzuje zmiany, które zaszły w języku polskim w zakresie fleksji, składni i fonetyki
<p><u>Nauka o języku</u> Zabytki języka polskiego, s. 308</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Podróż w zaświaty</u> – wiersz Tadeusza Różewicza <i>Brama</i> – schemat kręgów piekielnych</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych III.1.1 rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa) III.1.3 wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4 rozdziela typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>) III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty do podanej tezy formułuje tezę do tekstu analizuje sposób budowania argumentacji redaguje wypowiedź na określony temat prowadzi kulturalną dyskusję rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu rozdziela argumenty merytoryczne i pozamerytoryczne znajduje i wymienia argumenty użyte w wypowiedzi argumentacyjnej określa, na czym polega logika tekstu oraz tok rozumowania w wypowiedzi argumentacyjnej
<p><u>Podróż w zaświaty. Boska Komedia</u> Danteo, s. 313</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Podróż w zaświaty</u> – wiersz Tadeusza Różewicza <i>Brama</i> – schemat kręgów piekielnych</p>			
<p>Średniowiecze. <u>Podsumowanie</u>, s. 324</p>	<p>Sprawdziany do epok Średniowiecze w wersji A i B wraz z kluczem odpowiedzi</p>			
	<p>Karty pracy do epok Karta pracy 6 (bohaterowie)</p> <p>Film edukacyjny z cyklu „Pomosty” – na przykładzie gotyckiego ołtarza Wita Stwosza <i>Zaśnięcie Marii</i> i renesansowego <i>Dawida</i> Donatella można porównać dwie epoki</p>			

<p>– średniowiecze i renesans (czas trwania – 12:44)</p> <p>Karty pracy do matury Umberto Eco <i>Imię Róży</i></p> <p>Klucze do obrazów – anonim <i>Drzwi Gnieźnieńskie</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach III.1.6 • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni III.1.7 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>		<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie III.2.1 • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki III.2.2 • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca III.2.5 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie z uwzględnieniem zasad retoryki i świadomością funkcji tekstu • redaguje rozprawkę • redaguje notatkę syntetyzującą • wygłasza wypowiedź argumentacyjną • wygłasza własną propozycję odczytania tekstu kultury i ją uzasadnia
	<p>IV. Samokształcenie</p>		<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach IV.2 • dokonuje krytycznej selekcji źródeł IV.5 • posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje materiał • dobiera materiały do swoich wypowiedzi, hierarchizując je • gromadzi informacje dotyczącej danej dziedziny wiedzy czy zagadnienia • korzysta ze słowników tradycyjnych i on-line

			specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów), także w wersji on-line IV.8 <ul style="list-style-type: none"> gromadzi i przetwarza informacje IV.10 	
RENESANS				
<p><u>podręcznik:</u> Tablica chronologiczna, s. 12 O epoce, s. 14 <u>Czytanie ze zrozumieniem</u>, Adam Karpiński, <i>Renesansowa Europa</i>, s. 22</p> <p>Renesansowa wizja człowieka – Michał Anioł, <i>Stworzenie Adama</i>, s. 24</p> <p>Renesansowa koncepcja człowieka, s. 26, Giovanni Pico della Mirandola, <i>Mowa o godności człowieka</i>, s. 26, Jan Kochanowski, <i>Pieśń XIX</i>, s. 28, ZR Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i>, s. 30, Michel de Montaigne, <i>Próby</i>, s. 32</p> <p>ZR Kto chciałby mieszkać na</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – odpowiedzi do zadań oraz schemat oceniania</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 1 (cechy epoki)</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Renesansowa wizja człowieka</u> – obraz Williama Blake’a <i>Elohim tworzący Adama</i>, obraz z XVIII w. – tabela dla uczniów do porównania obrazów i wzór wypełnionej tabeli</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Renesansowa koncepcja</u> – obraz Williama Blake’a <i>Urizen stwarzający świat</i>, koniec XVIII w.</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 2 (mowa o godności człowieka)</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje twory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok I.1.1 rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu I.1.2 rozdziela gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3 rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbole; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos i groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter I.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> podaje najważniejsze, wstępne informacje o epoce renesansu wyjaśnia terminy: humanizm, reformacja na podstawie informacji z podręcznika przedstawia postacie najwybitniejszych humanistów renesansowych (Erazm z Rotterdamu, Jana Kochanowskiego, Kopernika, Giovanniego Pico della Mirandoli, Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Tomasza Morusa) przedstawia krótko wybitnych twórców włoskiego renesansu wymienia wynalazki i odkrycia stanowiące fundamenty renesansu wskazuje najważniejsze idee renesansowe charakteryzuje postać mówiącą w utworze <i>Pochwała głupoty</i> określa, jakie refleksje na temat wojen płyną z tekstu Erazma z Rotterdamu wskazuje argumenty użyte przez autora określa, jaka koncepcja człowieczeństwa wylania się z tekstu przygotowuje argumenty do dyskusji na temat głupoty w tekście Erazma z Rotterdamu na podstawie tekstu Montaigne’a wskazuje wartość poznania w życiu określa stosunek autora do poznania porównuje koncepcję człowieczeństwa z poglądami Mirandoli wskazuje, co stanowi podstawę organizacji państwa u Morusa

<p>Utopii? Tomasz Morus <i>Utopia</i>, s. 34 <u>Nawiązanie</u> Wisława Szymborska, <i>Utopia</i>, s. 39</p>	<p>SluchApka Wisława Szymborska, <i>Utopia</i>, s. 39</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej I.1.7 • rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi I.1.8 • rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej I.1.9 • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych I.1.10 • w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi: I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego I.1.11 • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne I.1.12 • przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, jaki aspekt humanizmu jest szczególnie ważny dla autora • określa, na czym polega nawiązanie Wisławy Szymborskiej do dzieła Morusa • wyjaśnia, dlaczego wyspa z wiersza jest bezludna • dokonuje analizy i interpretacji utworu Szymborskiej • opisuje wizję szczęścia w wierszu i porównuje ją z wizją szczęścia Morusa • podaje podstawowe informacje na temat renesansu w Polsce (kontekst historyczny, postacie) • szuka literatury przydatnej do opracowania wybranych zagadnień dotyczących kultury i sztuki renesansu; sporządza zestawienie • interpretuje <i>Treny</i>, wykorzystując kontekst biograficzny • charakteryzuje kreację podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> • opisuje uczucia wyrażone w <i>Trenach</i> • omawia cechy gatunkowe trenu • dostrzega rozczarowanie poety filozofią stoicką w <i>Trenie IX, X i XI</i> • charakteryzuje mądrość przedstawioną w <i>Trenie IX</i> i dostrzega ironiczny charakter jej pochwały • analizuje kompozycję <i>Trenów</i> jako cyklu, odnajduje rządzącą nią zasadę • charakteryzuje bohaterkę liryczną <i>Trenów</i> • wskazuje środki językowe służące gloryfikacji zmarłej • opisuje, w jaki sposób ojciec przeżywa żałobę • określa, jaką funkcję pełni <i>Tren XII</i> • określa, jaką funkcję pełni motyw snu w <i>Trenie XVI</i>
<p>Galeria renesansowego portretu. <u>Infografika</u>, s. 44</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Galeria renesansowego portretu</u> – Ewa Łowżył, Kobas Laksa, fotomontaż z cyklu <i>Memento vulgari</i> – Piero della Francesca, <i>Portret Frederica da Montefeltro</i>, 1465–1470 – tabela do wypełnienia dla uczniów</p>		
<p><i>Sonet do Laury</i> Francesca Petrarki, czyli miłość uwniosłona, s. 46 <u>Nawiązanie</u> Adam Mickiewicz, <i>Do Laury</i>, s. 49</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u><i>Sonet do Laury</i></u> – tabela dla uczniów: KARTA CHOROBY PACJENT – podmiot liryczny sonetów Petrarki – trójkąt miłości wg trójczynnikowej koncepcji miłości R. Sternberga – tabela do wypełnienia przez uczniów</p>		
<p>Boccaccio – mistrz noweli, s. 50</p>	<p>SluchApka Francesco Petrarka, <i>Sonet 134</i>, s. 47, <i>Sonet 90</i>, s. 48</p>		
<p>Jan Kochanowski – polski poeta renesansowy, s. 56</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Jan Kochanowski</u> – tabela do wypełnienia przez uczniów</p>		
<p>Jana Kochanowskiego recepty na życie szczęśliwe, s. 58</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Jana Kochanowskiego recepty</u> – tekst piosenki Marka Grechuty <i>Wesele</i>, pomocny przy analizie Pieśni XX Jana Kochanowskiego</p>		

<p>Wartość poetyckiej sławy w twórczości Jana Kochanowskiego, s. 67 <u>Nawiązanie</u> Julian Tuwim, <i>Rzecz czarnoleska</i>, s. 70</p> <p>Refleksja i zabawa we fraszkach Jana Kochanowskiego, s. 71 <u>Nawiązanie</u> Leopold Staff, <i>Przedśpiew</i>, s. 76</p> <p>Renesansowa wieś i jej mieszkańcy, s. 77 Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i>, s. 78 Jan Kochanowski, <i>Pieśń Świętojańska o Sobótce</i>, s. 80 Szymon Szymonowic, <i>Żeńcy</i>, s. 84 <u>Nawiązanie</u> Wiesław Myśliwski, <i>Traktat o łuskanii fasoli</i>, s. 87</p>	<p>– tabela do wypełnienia przez uczniów</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Wartość poetyckiej sławy</u> – wiersz Wisławy Szymborskiej <i>Wieczór autorski</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Renesansowa wieś</u> – tabela do wypełnienia przez uczniów – fragment <i>Elegii XV</i> Jana Kochanowskiego – zdjęcie przedstawiające obchody święta Midsommar w Szwecji – obraz Jeana-Françoisa Milleta <i>Kobiety zbierające kłosy</i>, 1857</p> <p>Karty pracy Karta pracy 3 (wieś)</p> <p>SluchApka Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty), s. 78</p> <p>Toposy atrakcyjna i łatwa w obsłudze gra internetowa, która ma na celu kształcenie umiejętności rozpoznawania i śledzenia motywów wędrujących po</p>		<p>które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej I.1.13</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny I.1.14 rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza notatkę, w której porównuje stany emocjonalne ojca w różnych <i>Trenach</i> swoimi słowami przedstawia sens fragmentu rozprawy renesansowego filozofa wskazuje człowieka i jego sprawy jako temat filozofii renesansowej określa, jaka koncepcja człowieczeństwa wyłania się z pieśni Kochanowskiego przedstawia pieśń jako gatunek literacki rozpoznaje wiersz sylabiczny omawia godność i wolność człowieka jako tematy literatury renesansowej na podstawie czytanych tekstów określa, jak w renesansie zmieniły się (w stosunku do średniowiecza) poglądy na człowieka, jego relacje ze światem i Bogiem w kontekście czytanych utworów wyjaśnia znaczenie nazw epoki (renesans, odrodzenie) oraz terminów: humanizm, humanista porównuje rozumienie humanizmu dawniej i dziś opisuje kreację podmiotu lirycznego w pieśni Kochanowskiego wyjaśnia, na czym polega nawiązanie do życia i twórczości Kochanowskiego w wierszu Bolesława Leśmiana rozumie, jakie przesłanie płynie z utworu Leśmiana wyjaśnia określenie: Rzecz Czarnoleska określa symboliczne znaczenia motywu lipy czarnoleskiej i jego funkcję w utworze Leśmiana formułuje przesłanie utworu Juliana Tuwima
--	---	--	---	---

<p>Rozpacz, zwątpienie, ukojenie... <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego, s. 89</p>	<p>różnych realizacjach artystycznych – tu: motyw wsi</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Rozpacz, zwątpienie</u> – tabela „założenia stoicyzmu i odniesienia do trenu” – tabela „świat wartości i antywartości” <u>Rozpacz, zwątpienie</u> – 2 wiersze Jacka Dehnela: <i>Przyjęcie, Wpadka</i></p>			
<p>ZR <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego jako cykl poetycki, s. 96 <u>Nawiązanie</u> Władysław Broniewski, <i>Firanka, W zachwycie i grozie</i>, s. 99</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Rozpacz, zwątpienie</u> – 2 wiersze Jacka Dehnela: <i>Przyjęcie, Wpadka</i></p> <p>ŚluchApka Władysław Broniewski, <i>Firanka, W zachwycie i grozie</i>, s. 99</p> <p>Toposy Motyw śmierci</p>			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego lipę czarnoleską można uznać za topos poezji polskiej • porównuje przesłanie utworu Kochanowskiego z Horacjańskim <i>Wybudowałem pomnik</i> • na przykładzie pieśni Kochanowskiego wyjaśnia, czym jest przerzutnia i jaką rolę pełni w utworze • przedstawia fraszkę jako gatunek poezji renesansowej • czyta ze zrozumieniem tekst naukowy • wyszukuje potrzebne informacje w tekście naukowym • przedstawia biografię Jana Kochanowskiego • na podstawie czytanych utworów wskazuje najważniejsze dla człowieka renesansu wartości • streszcza poglądy autorów piśmiennictwa renesansowego na temat władzy i powinności obywatelskich • charakteryzuje wzorzec osobowy obywatela patrioty (na podstawie dzieł Kochanowskiego) • charakteryzuje ideał władcy zawarty w pieśni chóru z <i>Odprawy posłów greckich</i>; wskazuje obowiązki władcy wobec poddanych • wskazuje, jakie miejsce wśród ideałów obywatelskich renesansu zajmuje cnota rozumiana na wzór stoicki • opisuje portrety władców w malarstwie renesansu; nazywa cechy, postawy i uczucia portretowanych postaci • wyjaśnia zmiany w zakresie znaczeniowym słowa „cnota” • podaje podstawowe informacje o <i>Odprawie posłów greckich</i> • określa, jaki obraz Boga, świata i człowieka wyłania się z <i>Hymnu</i>
<p>Renesansowa troska o losy ojczyzny, s. 100, Jan Kochanowski, <i>Pieśń V</i> (Księgi wtóre), s. 100, Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>, s. 103, Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i>, s. 106</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Renesansowa troska o ojczyznę</u> – 3 plakaty patriotyczne</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 4 (patriotyzm Polaków)</p> <p>ŚluchApka Jan Kochanowski, Psalm V (<i>O spustoszeniu Podola</i>), s. 100 Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i>, s. 106</p> <p>Toposy Motyw władzy</p>			
<p><u>lektura uzupełniająca</u>: Jan Kochanowski,</p>	<p>Scenariusze do lektur Cykl 4 scenariuszy do <i>Odprawy posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego</p>			

<p><i>Odprawa posłów greckich</i>, s. 108</p>	<p>Sprawdziany do lektur</p>		
<p>Konflikt racji, s. 109</p>	<p>– sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach z kluczem odpowiedzi</p>		
<p>Przestrogi i przepowiednie, s. 112 <u>Nawiązanie</u></p>	<p>ŚluchApka Wisława Szymborska, <i>Monolog dla Kasandry</i>, s. 116</p>		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje hymn jako gatunek literacki i wskazuje jego cechy w utworze Kochanowskiego • analizuje budowę wersyfikacyjno-składniową wiersza • wymienia cechy stylu klasycznego (jasność, prostota, porządek, harmonia, synteza, uniwersalizm) oraz odnosi je do utworu Kochanowskiego • wskazuje obecny w hymnie topos Boga artysty (<i>Deus artifex</i>) • streszcza (opowiada) przebieg wydarzeń ukazanych w czytany dramacie określa przestrzeń sceniczną, w której rozgrywa się akcja dramatu • charakteryzuje bohaterów dramatu, ocenia ich decyzje, wskazuje motywy postępowania • dokonuje analizy i interpretacji wybranych fragmentów czytanego dramatu, odczytując uczucia, cele i postawy bohaterów • we fragmentach dramatów Szekspira odnajduje topos świata-teatru • omawia wizję człowieka w dramacie • nazywa wartości i antywartości, reprezentowane przez bohaterów Szekspira • wyjaśnia, na czym polega istota Szekspirowskiej koncepcji tragizmu • na podstawie wybranego dramatu Szekspira przedstawia najważniejsze cechy dramatu szekspirowskiego (złamanie zasad trzech jedności i <i>decorum</i>, budowa, bohaterowie, nowa koncepcja tragizmu itd.)
<p>Wisława Szymborska, <i>Monolog dla Kasandry</i></p>			
<p>ZR Zapomniany bestseller? <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi, s. 117</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Zapomniany bestseller</u> – wiersz Jana Twardowskiego <i>W kolejce do nieba</i> – witraż Stanisława Wyspiańskiego <i>Błogosławiona Salomea z kościoła oo. franciszkanów w Krakowie</i> – obraz Gustava Moreau, <i>Sulamitka</i>, przed 1898</p>		
<p>Teatr elżbietański. <u>Infografika</u>, s. 122</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Teatr elżbietański</u> – zdjęcie witraża z katedry Kościoła Anglii, w której znajduje się nagrobek Szekspira</p>		
<p>Dramat szekspirowski. <u>Infografika</u>, s. 124</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Dramat szekspirowski</u> – reprodukcja obrazu Józefa Chelmońskiego <i>Ba-bie lato</i> – karta pracy</p>		
<p><u>lektura</u>: William Szekspir, <i>Makbet</i>, s. 134</p>	<p>Scenariusze do lektur Cykl 6 scenariuszy do lektury <i>Makbet</i> Williama Szekspira</p>		
<p>Siła wyobraźni</p>	<p>Sprawdziany do lektur</p>		<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy i interpretacji wiersza Zbigniewa Herberta • określa, na czym polega nawiązanie wiersza Herberta do dramatu Szekspira

<p>a rzeczywistość, s. 135</p> <p>Kim jestem? O tożsamości Makbeta, s. 137</p> <p>W pułapce władzy, s. 140</p>	<p>– test ze znajomości lektury przed omawianiem – sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach z kluczem odpowiedzi</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Makbet</u> – reprodukcja obrazu Williama Blake’a <i>Hekate i Mojry</i> – schemat nawiązujący do funkcji snu w tekstach kultury</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych I.2.1 • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację I.2.2 • charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki I.2.4 • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki I.2.5 • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej I.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje od najważniejszych do najmniej istotnych • opowiada, czego dowiedział się z przeczytanego tekstu naukowego lub publicystycznego • określa, jaka jest główna myśl utworu literackiego • określa strukturę utworu • wyjaśnia, jaki wpływ wywarła sztuka i literatura antyku na rozwój sztuki i literatury renesansowej • określa wpływ dzieł renesansowych na literaturę i sztukę współczesną • cytuje fragmenty utworów literackich • wyjaśnia główną myśl utworu • omawia wrażenia wywołane odbiorem dzieła sztuki • odczytuje elementy obrazu • uzupełnia informacje o tekście • analizuje formę wypowiedzi podmiotu lirycznego • określa tematykę utworu literackiego • określa tematykę dzieła sztuki • wyraża główną myśl utworu • znajduje w tekście cechy eseju
<p>ZR lektura: William Szekspir, <i>Hamlet</i>, s. 146</p> <p>ZR Hamlet wobec świata i siebie, s. 147</p> <p>ZR Hamlet i inni, s. 150 <u>Nawiązanie</u> Zbigniew Herbert, <i>Tren Fortynbrasa</i>, s. 154</p>	<p>Scenariusze do lektur Cykl 4 scenariuszy do lektury <i>Hamlet</i> Williama Szekspira</p> <p>Sprawdziany do lektur – test ze znajomości lektury przed omawianiem – sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach z kluczem odpowiedzi</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Hamlet</u> – karta pracy do analizy SWOT – wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej <i>Ofelia</i> – reprodukcja obrazu Johna Everetta Millaisa <i>Ofelia</i></p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną) II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozpoznaje funkcje tekstów • określa dominującą w tekście funkcję językową
<p><u>Spektakl:</u> Jan Klata, <i>H.</i>, <u>podręcznik:</u> <i>Hamlet z wizytą w stoczni – H.</i> Jana Klaty, s. 156</p> <p>Renesans. Podsumowanie, s. 160</p>	<p>SluchApka Zbigniew Herbert <i>Tren Fortynbrasa</i> [s. 154]</p> <p>Sprawdziany do epok Renesans w wersji A i B wraz z kluczem odpowiedzi</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej III.1.2 • rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa) III.1.3 • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty do podanej tezy • formułuje tezę do tekstu • analizuje sposób budowania argumentacji • dostrzega i nazywa typ argumentacji • redaguje wypowiedź na określony temat • prowadzi kulturalną dyskusję

<p>Karty pracy do epok Karta pracy 5 (osiągnięcia) Karta pracy 6 (krzyżówka)</p> <p>Toposy</p>		<p>wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w klasowej dyskusji (przekonuje, argumentuje); stosuje środki językowe typowe dla wypowiedzi perswazyjnej • rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu • przygotowuje argumenty do dyskusji na temat łączenia postępu cywilizacji z humanizmem
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca III.2.5 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie z uwzględnieniem zasad retoryki i świadomością funkcji tekstu • redaguje rozprawkę • redaguje notatkę syntetyzującą • wygłasza wypowiedź argumentacyjną • wygłasza własną propozycję odczytania tekstu kultury i ją uzasadnia • przygotowuje głos w dyskusji na temat niewiedzy • redaguje notatkę syntetyzującą porównującą edukację u Rabelais'go i Arystofanesa
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach IV.2 • gromadzi i przetwarza informacje IV.10 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje materiał • dobiera materiały do swoich wypowiedzi, hierarchizując je • gromadzi informacje dotyczące danej dziedziny wiedzy czy zagadnienia
<p>BAROK</p>			

<p><u>Podręcznik</u> Barok. O epoce, s. 166 <u>Czytanie ze zrozumieniem.</u> Janusz Pelc, Barok – epoka przeciwieństw, s. 172</p> <p>Sztuka barokowa – <i>Lekcja anatomii doktora Tulpa</i> – Rembrandt van Rijn, s. 174</p>	<p>Karty pracy do epok Karta pracy 1 (cechy epoki)</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – odpowiedzi do zad. 1–7, s. 173 oraz schemat oceniania</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Lekcja anatomii</u> – karta z pytaniami dotyczącymi dzieł omawianych przez Radosława Gajdę – tabela opisująca cechy sztuki baroku – obraz Rembrandta <i>Lekcja anatomii doktora Deymana</i></p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje twory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie I.1.1 • rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu I.1.2 • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3 • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos i groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter I.1.6 • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze, wstępne informacje o epoce baroku • określa ramy czasowe epoki • wyjaśnia terminy: barok, kontr-reformacja • wymienia najważniejsze cechy stylu barokowego • rozpoznaje budowę barokowe • wymienia najwybitniejszych uczonych epoki i ich zasługi • przedstawia główne nurty filozoficzne epoki (Pascal, Kartezjusz) • na podstawie tekstów filozofów rozważa miejsce człowieka w świecie • wyjaśnia, na czym polega paradoks ludzkiej egzystencji • opisuje kompozycję zdjęcia Helen Sobiralski • określa nastrój zdjęcia • objaśnia rolę światła na fotografii • opisuje stan emocjonalny kobiety widocznej na zdjęciu • charakteryzuje poezję księdza Baki • wskazuje w utworze Baki nawiązanie do motywu <i>danse macabre</i> • podaje przykłady kontrastów w utworze Baki • przedstawia opinię Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej na temat poezji Józefa Baki • formułuje wnioski dotyczące oceny twórczości Baki przez poetkę • ustosunkowuje się do opinii Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej na temat twórczości barokowego poety • uzasadnia własne zdanie • zapoznaje się z zasadami tworzenia definicji zamieszczonymi w podręczniku
<p>ZR Między rozumem a wiarą. O filozofii Kartezjusza i Pascala, s. 177</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Między rozumem a wiarą</u> – reprodukcje czterech obrazów T. Cole’a, składających się na cykl <i>Podróż życia</i></p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 2 (Pascal)</p>			
<p>Barokowa poezja metafizyczna, s. 182 John Donne, <i>Sonet VI</i> Mikołaj Sęp Szarzyński, <i>Sonet IV, Sonet V</i> Daniel Naborowski, <i>Marność, Krótkość żywota, Cnota grunt wszystkimu</i> <u>Nawiązanie</u></p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Barokowa poezja</u> – tekst do uzupełnienia – tabela ilustrująca koncepcję życia Mikołaja Sępa Szarzyńskiego i Johna Donne’a – przykładowe reprodukcje obrazów z motywem <i>vanitas</i></p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 3 (<i>vanitas</i>)</p> <p>SluchApka Mikołaj Sęp Szarzyński, <i>Sonet V</i> Daniel Naborowski, <i>Krótkość żywota</i></p>			

<p>Helen Sobiralski, <i>Cockaignesque</i>, s. 188 Witold Maj, <i>Sonet II</i>, s. 190</p>	<p>Witold Maj <i>Sonet II</i> Labirynty kultury wykład Zbigniewa Mikołajki o motywie <i>danse macabre</i> w kulturze polskiej (22:19 min)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi I.1.8 • rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej I.1.9 • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych I.1.10 • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne I.1.12 • przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej I.1.13 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny I.1.14 • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje definicję na temat wskazany przez nauczyciela • objaśnia pojęcia: <i>makaronizm</i>, <i>latynizm</i> • charakteryzuje wizję Boga, świata i człowieka przedstawioną w sonetach Sępa Szarzyńskiego • w wierszach Sępa Szarzyńskiego odnajduje kryzys typowej dla renesansu wiary w człowieka • interpretuje czytane wiersze, odnajdując w nich świadomość przemijania, nietrwałości, zmienności • porównuje renesansowy i barokowy obraz Boga, świata i człowieka (np. w <i>Hymnie</i> Kochanowskiego i sonetach Sępa Szarzyńskiego) • w wierszach Sępa Szarzyńskiego wskazuje środki stylistyczne typowe dla baroku – zwłaszcza na poziomie składni i frazeologii oraz ukształtowania brzmieniowego; dostrzega ich związek z wizją świata zawartą w utworach • wyjaśnia terminy, odnosząc je do odpowiednich fragmentów czytanych wierszy: inwersja składniowa, przerzutnia, antyteza, oksymoron, peryfraz • w poznawanych wierszach oraz dziełach sztuki wskazuje cechy stylu barokowego (niepokój, nieład, skomplikowanie, niejasność, dysharmonia) • swoimi słowami przedstawia obraz świata i człowieka przedstawiony w czytanych tekstach filozoficznych • interpretuje czytane utwory, rozpoznając w nich charakterystyczne cechy stylu barokowego • określa tematykę i problematykę czytanych utworów
<p>ZR Grafoman czy prekursor? Poezja księdza Baki, s. 191 <u>Nawiązanie</u> Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Szkicownik poetycki</i>, s. 194</p>				
<p>Poezja barokowego konceptu – Jan Andrzej Morsztyn, Daniel Naborowski, s. 196 <u>Nawiązanie</u> Stanisław Grochowiak, <i>***</i>, s. 200</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Poezja barokowego konceptu</u> – tekst <i>Sonetu 18</i> – karta pracy do wiersza Daniela Naborowskiego</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 4 (Z. Morsztyn, rozkosz)</p> <p>SluchApka J.A. Morsztyn <i>Do trupa</i></p>			
<p><u>Sztuka pisania.</u> Definicja, s. 201</p> <p><u>Nauka o języku</u> Co i dlaczego polszczyzna „pożyczała” z innych języków?, s. 212</p>	<p>Karty pracy do form wypowiedzi Definicja</p>			
<p>Obywatelska odpowiedzialność</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Obywatelska odpowiedzialność</u></p>			

<p>za ojczyznę – poezja Wacława Potockiego, s. 217</p> <p><u>film</u>: Peter Webber, <i>Dziewczyna z perłą</i></p> <p><u>podręcznik</u>: Malarskie inspiracje w filmie Petera Webbera <i>Dziewczyna z perłą</i>, s. 222</p> <p><u>podręcznik</u>: Barok. Podsumowanie, s. 226</p>	<p>– fragment <i>Kazań sejmowych</i> Piotra Skargi – dla grupy II i przykładowe uzupełnienia tabel dla obu grup – scenka <i>Teatryku Zielona Gęś</i> – fragment przemowy Williama Wallace’a do Szkotów</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Malarskie inspiracje</u> – reprodukcja obrazu Aleksandra Gierymskiego <i>Trumna chłopka</i></p> <p>Sprawdziany do epok Barok w wersji A i B wraz z kluczem odpowie- dzi</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 6 (Szymborska) Karta pracy 7 (J.A. Morsztyn <i>Do Jagi wszystko</i>).</p> <p>Toposy</p>		<p>określa ich rolę i związek z problema- tyką utworu oraz znaczenie dla budo- wania własnego systemu wartości I.1.15</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia swoje odczucia i przeżycia wewnętrzne związane z lekturą wierszy • odwołując się do tekstów, wyjaśnia terminy: koncept barokowy, konceptyzm, marinizm • określa, na czym polegają koncepty stanowiące podstawę omawianych utworów; odnajduje i interpretuje ich puenty • wymienia i dostrzega w tekstach środki stylistyczne typowe dla poezji konceptualnej (np. puenta, hiperbola, apoteoza, anafora, gradacja, parafraza, inwersja) i określa ich funkcje • dostrzega powtarzające się w poezji barokowej motywy związane z miłością (ogień i lód, czary, służba, wojna, ogród itp.), określa związane z nimi znaczenia • odnajduje w czytanych tekstach (np. <i>Do trupa</i>) topos miłości i śmierci, interpretuje sposób jego ujęcia • na podstawie poznanych utworów opisuje konwencję barokowej miłości dworskiej • określa, jaką rolę w systemie wartości sarmackiej szlachty odgrywała idea „przedmurza chrześcijaństwa” • wyjaśnia pojęcia: Sarmata, sarmatyzm • charakteryzuje sarmacki styl życia, omawiając strój i styl życia sarmackiej szlachty • omawia relację Boga i człowieka w barokowej poezji metafizycznej • porównuje barokową koncepcję Boga i człowieka z koncepcją renesansową • porównuje koncepcje człowieka i życia w literaturze renesansu i baroku • charakteryzuje marinizm, sarmatyzm • wymienia najważniejsze barokowe środki językowe
---	--	--	--	---

	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki I.2.4 • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki I.2.5 • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej I.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wpływ siedemnastowiecznych prądów filozoficznych na kulturę baroku • określa, jaka jest główna myśl utworu literackiego • określa strukturę utworu • określa wpływ dzieł barokowych na literaturę i sztukę współczesną • cytuje fragmenty utworów literackich • wyjaśnia główną myśl utworu • omawia wrażenia wywołane odbiorem dzieła sztuki • odczytuje elementy obrazu • uzupełnia informacje o tekście • analizuje formę wypowiedzi podmiotu lirycznego • określa tematykę utworu literackiego • określa tematykę dzieła sztuki • wyraża główną myśl utworu
	<p>II. Kształcenie językowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i rozumie ich funkcje II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zapożyczenia w języku polskim • zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi • wypowiada się na temat roli zapożyczeń we współczesnym języku polskim
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyczerpania, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kon- 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie z uwzględnieniem zasad retoryki i świadomością funkcji tekstu

			tekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9	<ul style="list-style-type: none"> wygłasza własną propozycję odczytania tekstu kultury i ją uzasadnia
		IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć IV.11 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację multimedialną lub projekt na wybrany temat dotyczący baroku
OŚWIECENIE				
<p><u>podręcznik</u> Oświecenie. Tablica chronologiczna, s. 230 O epoce, s. 232 <u>Czytanie ze zrozumieniem</u>, Czesław Miłosz, <i>Druga połowa osiemnastego wieku – oświecenie. Zarys tła</i>, s. 238</p> <p>Sztuka pisania. Notatka encyklopedyczna, s. 240</p> <p>Joseph Wright <i>Model systemu słonecznego</i>, s. 242</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Czytanie ze zrozumieniem</u> – odpowiedzi do zad.1–9, s. 239, oraz schemat oceniania</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Jak napisać notatkę</u> – karta oceny notatki ze skalą punktową – schemat do sporządzania notatki metodą Cornell</p> <p>Karty pracy do form wypowiedzi Notatka encyklopedyczna</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Model systemu słonecznego</u> – reprodukcja obrazu Josepha Wrighta <i>Doświadczenie z pompą próżniową</i> – reprodukcja obrazu Gerrita van Honthorsta <i>Adoracja dzieciątka</i></p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie I.1.1 rozdziela gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe I.1.3 rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje I.1.4 interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego I.1.5 rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos i groteskę; określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> podaje najważniejsze informacje o epoce oświecenia wyjaśnia nazwę epoki wyjaśnia terminy: racjonalizm, empiryzm, deizm, ateizm, libertynizm przedstawia krótko najwybitniejszych filozofów epoki (Kartezjusz, Locke, Kant) wie, czym była <i>Wielka Encyklopedia Francuska</i> i wymienia najważniejszych jej twórców wskazuje kontekst historyczny epoki wyjaśnia termin <i>oświecenie</i> określa ramy czasowe i tło historyczne epoki (w Europie i w Polsce) przedstawia najważniejsze kierunki polskich reform czasów stanisławowskich omawia główne osiągnięcia kultury polskiego oświecenia wymienia najważniejszych twórców polskich 2. poł. XVIII w. czyta ze zrozumieniem tekst popularnonaukowy i odpowiada na pytania do tekstu określa, czym jest klasycyzm epoki oświecenia; dostrzega jego związek z filozofią racjonalizmu wyjaśnia koncepcję czystej karty Johna Locke'a

ZR Poznawcze aspiracje wieku oświecenia, s. 244
John Locke,
Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, s. 244
Immanuel Kant,
Co to jest oświecenie, s. 246
Nawiązanie
Czesław Miłosz,
Zakłęcie, s. 248

Balon Adama Naruszewicza jako przykład klasycyzmu w literaturze, s. 249

lektura: Molier,
Skąpiec, s. 253

Harpagon – portret bohatera, s. 254

„Lepiej śmiechem jest pisać niż łzami, śmiech to szczerze królestwo człowieka” – komizm w *Skąpcu*, s. 257

„Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło. *Satyry*

Załączniki do podręcznika nauczycielskiego

Balon Adama Naruszewicza

– tabela z odniesieniami do tekstu Naruszewicza jako cechami utworu klasycystycznego

Scenariusze do lektur

Cykl 4 scenariuszy do lektury *Skąpiec* Moliera

Sprawdziany do lektur

– test ze znajomości lektury przed omawianiem
– sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach z kluczem odpowiedzi

Załączniki do podręcznika nauczycielskiego

Molier Skąpiec

– karta pracy korespondująca z fragmentami utworu zawartymi w podręczniku
– metaplan analizy stosunku Harpagona do innych ludzi
– reprodukcja obrazu Tadeusza Makowskiego *Skąpiec*

Załączniki do podręcznika nauczycielskiego

Świat poprawiać

– karta pracy „cechy króla, cechy szlachcica”

w tekście i rozumie wartościujący charakter **I.1.6**

- wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej **I.1.7**
- rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz ich związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi **I.1.8**
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych **I.1.10**
- porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne **I.1.12**
- przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie propozycji interpretacyjnej **I.1.13**
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny **I.1.14**
- rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe;

- wyjaśnia, jak wg Locke’a powstaje wiedza
- podaje definicję oświecenia wg Immanuela Kanta
- wyjaśnia, co to jest niepełnoletność wg Kanta i jak filozof rozwija swoją teorię na jej temat
- analizuje i interpretuje wiersz Czesława Miłosza
- wskazuje nawiązania wiersza Miłosza do idei oświeceniowych
- interpretuje wiersz Adama Naruszewicza jako pochwałę rozumu ludzkiego
- w wierszu Naruszewicza i malarstwie epoki odnajduje kult rozumu ludzkiego, wiedzy i wynalazków
- na podstawie wiersza *Balon* przedstawia cechy ody
- wskazuje peryfrazę jako środek typowy dla stylu klasycystycznego
- przedstawia klasycyzm jako główny nurt artystyczny i myślowy oświecenia (obok sentymentalizmu i rokoka)
- opowiada treść satyry
- określa jej tematykę i problematykę
- wskazuje sposoby portretowania postaci
- określa, co zostało ośmieszane i skrytykowane w czytany utworze
- rozpoznaje w czytanej satyrze komizm, sarkazm i ironię (cytuje właściwe fragmenty)
- przedstawia satyrę jako gatunek literacki (na konkretnych przykładach) i jako konwencję estetyczną
- wyjaśnia, na czym polega dydaktyczno-moralizatorski charakter utworu
- analizuje i interpretuje utwór Wojciecha Młynarskiego

<p>Ignacego Krasickiego, s. 262 <u>Nawiązanie</u> Wojciech Młynarski, <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i>, s. 271</p> <p>„I śmiech niekiedy może być nauką”. <i>Monachomachia, czyli wojna mnichów</i>, s. 272</p> <p>Publicystyka oświeceniowa w służbie ojczyzny, s. 278</p> <p>Liryka patriotyczna okresu oświecenia, s. 283 Franciszek Karpiński, <i>Żale Sarmaty</i>, s. 283 Ignacy Krasicki, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>, s. 286</p> <p><u>lektura</u> uzupełniająca: Julian Ursyn Niemcewicz, <i>Powrót posła</i>, s. 287</p>	<p>– tabela „kreacja podmiotu mówiącego”</p> <p>SluchApka Ignacy Krasicki, <i>Pijaństwo</i>, s.[265], <i>Świat zepsuty</i>, s. [269]</p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>I śmiech</u> – tabela do porównania cech eposu homeryckiego: <i>Iliady</i> i <i>Monachomachii</i> – karta pracy pomocna w tworzeniu scenopisu</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 2 (Krasicki) – do utworu <i>Jagnię i wilcy</i></p> <p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Liryka patriotyczna okresu oświecenia</u> – tabela porównująca odmienne wizje ojczyzny – obraz Jana Matejki <i>Rejtan – upadek Polski</i> – relacja J.U. Niemcewicza – ilustracja Juliusza Kossaka <i>Pieśń Legionów</i>.</p> <p>Klucze do obrazów film i karta pracy: Jan Matejko, <i>Rejtan – upadek Polski</i>, 1866 r.</p> <p>Scenariusze do lektur Cykl 5 scenariuszy do lektury <i>Powrót posła</i> J.U. Niemcewicza</p> <p>Sprawdziany do lektur – sprawdzian po omawianiu; w dwóch grupach</p>	<p>określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości I.1.15</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje nawiązanie utworu Młynarskiego do oświeceniowych satyr • wyjaśnia puentę utworu Młynarskiego • określa, jakie cechy Polaków wyśmiewa autor • przedstawia przebieg wydarzeń ukazanych w utworze • charakteryzuje bohaterów <i>Skapca</i> Moliera • określa <i>Skapca</i> Moliera jako satyrę społeczną • wskazuje cechy komedii • definiuje komizm • interpretuje <i>Skapca</i> Moliera jako komedię charakterów, odkrywając jednocześnie gorzką wymowę utworu • wskazuje środki artystyczne tworzące portrety bohaterów (np. karykaturę, wyolbrzymienie, środki tworzące komizm) • wyjaśnia, na czym polega uniwersalna wymowa <i>Skapca</i> Moliera • wymienia najważniejsze polskie czasopisma oświeceniowe • określa tematykę oświeceniowych wypowiedzi publicystycznych • podaje propozycje zmian ustroju państwa, które postulowali oświeceniowi publicyści • określa, jakie reformy dotyczące mieszczan i chłopów proponowali oświeceniowi publicyści • wymienia środki językowe, którymi publicyści oddziaływali na odbiorcę • podaje najważniejsze informacje o utworze Juliana Ursyna Niemcewicza • określa utwór Niemcewicza jako komedię polityczną • wymienia i charakteryzuje bohaterów utworu
---	---	--	--

<p>Między dawnym a nowym czasem, s. 289</p>	<p>z kluczem odpowiedzi</p>			
<p>Elegancja, wdzięk, zmysłowość, czyli rokoko, s. 296 Stanisław Trembecki, <i>Powązki. Idylla</i>, s. 298 <u>Nawiązanie</u> Jean-Honore Fragonard, <i>Huštawka</i>, Yinka Shonibare, <i>Huštawka</i>, s. 300</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Elegancja i wdzięk</u> – wiersz Stanisław Trembeckiego <i>Powązki. Idylla</i> z lukami</p>			<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje bohaterów utworu Niemcewicza do określonych stronnictw politycznych • charakteryzuje lirykę patriotyczną okresu oświecenia • analizuje i interpretuje wiersze: <i>Żale Sarmaty</i> Franciszka Karpińskiego oraz <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego • znajduje w wierszu Karpińskiego aluzje do wydarzeń historycznych związanych z upadkiem Polski • porównuje <i>Żale Sarmaty</i> z fragmentem <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> • charakteryzuje rokoko • wyjaśnia, z jaką sferą życia związane było rokoko • wymienia cechy rokoko • interpretuje tytuł wiersza Stanisława Trembeckiego • wyjaśnia, jakie korzyści czerpie człowiek z przebywania na łonie natury • analizuje język utworu • porównuje obraz Fragonarda z instalacją Shonibare’a • dokonuje własnej interpretacji obrazu i instalacji • wymienia cechy literatury sentymentalnej • charakteryzuje sentymentalizm w Polsce
<p>Sentymentalizm – poezja serca w wieku rozumu, s. 302</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Sentymentalizm</u> – tekst artykułu Roberta Siewiora <i>Czy generacja txt zamęczy język?</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy i interpretacji wiersza <i>Do Justyny. Tęskność na wiosnę</i> • dokonuje analizy i interpretacji wiersza Książnina • porównuje sposób wyrażania uczuć w obu utworach • wskazuje w utworach cechy sentymentalizmu
<p>Sentymentalizm w Polsce, s. 306 Franciszek Karpiński, <i>Do Justyny, Laura i Filon, Pieśń wieczorna, O deszcz</i> Franciszek Dionizy Kniaźnin, <i>Dwie lipy</i>, s. 307 <u>Nawiązanie</u> Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Laura i Filon</i>,</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>Sentymentalizm</u> – tabela porównująca klasycyzm z sentymentalizmem</p> <p>SluchApka Franciszek Karpiński, <i>Laura i Filon</i>, s. [308] Maria Pawlikowska-Jasnorzewska <i>Laura i Filon</i>, s. [311]</p>			

<p>s. 311</p> <p>ZR W poszukiwaniu świata idealnego. Utopie w utworach Ignacego Krasickiego i Woltera, s. 312 Wolter, <i>Kandyd</i>, s. 313 Ignacy Krasicki, <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadku</i>, s. 315 <u>Nawiązanie</u> ZR plakat: Zalibarek, <i>Kandyd</i>, s. 319</p> <p><u>podręcznik</u> Oświecenie. Posumowanie, s. 320</p>	<p>Załączniki do podręcznika nauczycielskiego <u>W poszukiwaniu świata idealnego</u> – wzór tabeli z zad. 1, s. 318, do wydrukowania dla uczniów</p> <p>Sprawdziany do epok Oświecenie</p> <p>Karty pracy do epok Karta pracy 1 (teoria) Karta pracy 3 (Wolter) Karta pracy 5 (obrazy) Karta pracy 6 (krzyżówka)</p> <p>Toposy</p>			<ul style="list-style-type: none"> • swoimi słowami przedstawia wydarzenia z wiersza <i>Laura i Filon</i> • określa bohaterów lirycznych utworu • analizuje konstrukcję utworu • porównuje klasycyzm i sentymentalizm • analizuje wiersze religijne Franciszka Karpińskiego • określa sytuację liryczną w utworach oraz wyłaniającą się z nich kondycję człowieka w świecie • ustala, jaki obraz wyłania się z utworów Karpińskiego • określa, na czym polega nawiązanie Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej do utworu Karpińskiego • wyjaśnia pojęcia <i>utopia</i> i <i>powiastka filozoficzna</i> • opisuje Eldorado jako krainę utopijną • udowadnia, że <i>Kandyd</i> jest powiastką filozoficzną • charakteryzuje <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadku</i> jako pierwszą polską powieść • opisuje wyspę Nipu i zasady na niej panujące • uzasadnia, że utwór Krasickiego ma charakter dydaktyczny • porównuje wizję państwa u Platona, Morusa, Woltera i Krasickiego • przygotowuje się do dyskusji na temat roli utopii w życiu • opisuje plakat Zalibarka • interpretuje klepsydrę widoczną na plakacie • określa, na czym polega nawiązanie plakatu do oświecenia • wyjaśnia, jakie odczytanie <i>Kandyda</i> sugeruje plakat
---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • przypomina najważniejsze rzeczy dotyczące epoki oświecenia: ramy czasowe epoki, style, gatunki literackie, publicystykę, próby reform, teatr, nurty filozoficzne oraz tematykę utworów oświeceniowych
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia klasycyzm, sentymentalizm i rokoko jako trzy główne nurty w kulturze i sztuce oświecenia • wymienia racjonalizm, deizm, ateizm i inne prądy filozoficzne oświecenia • określa wpływ osiemnastowiecznych prądów filozoficznych na kulturę oświecenia
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, w jaki sposób środki retoryczne oddziałują na odbiorcę i stosuje je w swoich wypowiedziach w określonym celu
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji III.2.4 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca III.2.5 • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów III.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania do treści czytanego tekstu • formułuje pytania do treści akapitów • bierze udział w dyskusji, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • wygłasza opinie z uwzględnieniem zasad retoryki i świadomością funkcji tekstu • redaguje rozprawkę • redaguje i wygłasza referat • przygotowuje referat lub inną pracę samodzielną na wybrany temat dotyczący oświecenia • przedstawia najważniejsze zasady tworzenia notatki encyklopedycznej • redaguje notatkę encyklopedyczną na wskazany temat • wygłasza wypowiedź argumentacyjną

			<ul style="list-style-type: none"> • wygłasza własną propozycję odczytania tekstu kultury i ją uzasadnia
		<p>IV. Samokształce- nie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć IV.12 • przygotowuje projekt na jeden z tematów (dotyczących oświecenia) zaproponowanych przez nauczyciela